

Vår ref.: 18/13604 Oppgis ved all henvendelse	Deres ref.: 19/2746	Saksbeh.: Vieber	Dato: 25.9.2019
---	------------------------	---------------------	--------------------

Høring av forslag til endring av helsepersonelloven § 29 c

Oslo universitetssykehus HF (OUS) viser til Helse- og omsorgsdepartementets (HOD) høringsnotat om enklere tilgang til helseopplysninger for kvalitetssikring av helsehjelp og egen læring. HOD foreslår nå endringer i helsepersonelloven § 29 c. Frist for innspill er 19. september 2019. OUS har fått utsatt høringsfrist til 25. september 2019.

Anmodningskravet

HOD foreslår å fjerne kravet til at helsepersonell må anmode om å få opplysninger om en pasient vedkommende tidligere i behandlingsforløpet har ytt helsehjelp til. Konsekvensen av endringen vil være at helsepersonell, når lovens vilkår er oppfylt, selv kan søke opp de aktuelle opplysningene i pasientens journal.

OUS støtter denne endringen og mener at enklere tilgang til denne typen opplysninger er positivt i et lærings- og pasientsikkerhetsperspektiv og vil øke kvaliteten i pasientbehandlingen. Forslaget til endret bestemmelse innebærer også at helsepersonell som overtar en pasientbehandling kan kontakte pasientens tidligere behandler når man oppdager forbedringspotensiale i tidligere behandling og tidligere behandler kan lære av dette. OUS støtter dette og mener at det er positivt med tanke på forbedring av helsepersonells kunnskap og en styrking og forenkling av pasientsikkerhetsarbeidet.

Dokumentasjon av innsynet

HOD foreslår å oppheve dagens krav om at det i pasientens journal skal dokumenteres hvem opplysninger er blitt gjort tilgjengelige for og hvilke opplysninger som har blitt gjort tilgjengelige. Det skal fortsatt være et lovkrav at det finnes oversikt (logg) over hvem som har hentet fram opplysninger i pasientjournalen.

OUS støtter departementet i at dagens krav til informasjonssikkerhet er tilstrekkelig, og at dagens krav om dokumentasjon av innsynet kan bortfalle når det gjelder helsepersonell som selv kan gjøre oppslag i pasientjournalen i læringsøyemed. Et slikt oppslag vil bli loggført og gir dermed både dataansvarlig og pasienten oversikt over hvem som har sett opplysningene i journalen.

Spørsmålet blir hvordan dette skal håndteres når helsepersonellet som ønsker opplysninger ikke selv kan gjøre oppslag i journalen, dvs ikke selv har teknisk tilgang til journalen, og derfor fremdeles må anmode andre om å få opplysninger. Departementet, spør om det bør lovfestes i bestemmelsen at det skal fremgå av journalen at annet helsepersonell er gitt opplysninger.

Vi oppfatter det slik at det allerede er fastsatt i pasientjournalforskriften § 7 litra b at det skal fremgå av journalen at annet helsepersonell er gitt opplysninger og vil derfor anta at det vil være tilstrekkelig at § 29 c henviser til pasientjournalforskriften.

Pasienten har rett til vern av sine personopplysninger, jf. GDPR art. 1 nr. 2, og et dokumentasjonskrav som bidrar til korrekte oppslag vil være i samsvar med denne rettigheten. Et dokumentert oppslag etter helsepersonelloven § 29 bør være kurant og transparent og på den måten være i tråd med GDPR art. 5 nr. 1 a. Uten et slikt krav til dokumentasjon vil verken den dataansvarlige (som er ansvarlig for enhver behandling av helseopplysningene) eller pasienten kunne vite at det er utlevert opplysninger fra journalen til andre. Dersom disse opplysningene ikke dokumenteres vil det være krevende å håndtere spørsmål om innsyn i ettertid. OUS mener derfor at det i disse tilfellene må dokumenteres til hvem og hva som er utlevert av opplysninger i samsvar med pasientjournalforskriften § 7 litra b.

Personvernkonsekvenser

Når OUS støtter HODs forslag om enklere tilgjengeliggjøring av helseopplysninger, er det fordi hensynet til økt kvalitetssikring og læring i helsetjenesten vektet tyngre enn de personvernmessige ulemper forslaget medfører for den enkelte pasient. OUS vil likevel tillate seg å knytte noen kommentarer til forslaget personvernkonsekvenser.

Dersom forslaget vedtas vil helsepersonell, om vilkårene er oppfylt, selv kunne tilegne seg de relevante opplysningene ved å lese i pasientjournalen. Selv om de rettslige vilkårene for å kunne tilegne seg opplysninger ikke er endret, vil man faktisk i større grad kunne tilegne seg opplysningene. I dag er denne muligheten begrenset til hvilke pasientjournaler man faktisk har tilgang til, dvs innenfor eget helseforetak. Tilgang til pasientjournal på tvers av helseforetak, virksomheter og regioner forventes etter hvert å innføres. Dette, sammenholdt med en fjerning av kravet til anmodning før oppslag i journal, vil kunne muliggjøre oppslag i en pasientjournal i andre virksomheter enn den pasienten er behandlet ved. Dette øker personvernulempene og øker risikoen for urettmessige oppslag, som tidligere har vært begrenset til egne pasienter på egen avdeling/virksomhet.

Det å avdekke eventuelle uberettigede oppslag kan være krevende når oppslagene gjøres internt i egen virksomhet. Ved tilgang mellom helseforetak innen HSØ, og på sikt tilgang mellom ulike nivåer i helsetjenesten hvor både kommunale journalsystem og fastlegers journalsystem knyttes sammen, kompliseres muligheten for å avdekke uberettigede oppslag ytterligere.

Det er et krav at både oppslag, tidspunkt for aktiv helsehjelp og annen informasjon loggføres. Dette vil medføre et behov for å avklare betingelser for både loggføring, hvilken virksomhet som skal være ansvarlig for gjennomgang av logger mellom virksomheter, og muligens hjemmelsgrunnlag for å dele slik informasjon på tvers av virksomheter og nivåer, for å kunne evne

å benytte den automatiserte gjennomgang av logger, som teknisk IKT-løsning vil kreve.

Med vennlig hilsen

Hilde Myhren
Medisinsk direktør

Morten Reymert
Konstituert administrerende direktør